

Ευρωπαϊκή Ένωση

«Οποιαδήποτε απάντηση στο ερώτημα τι είναι Ευρωπαίος δεν μπορεί ποτέ να καλύψει την πολυμορφία, το πολυδιάστατο και την πολυποικιλία των ανθρώπων που είτε θεωρούν τον εαυτό τους Ευρωπαίο είτε θεωρούνται από τους άλλους Ευρωπαίοι». Ελ. Γλύκατζη Αρβελέρ

- **Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ):** Οικογένεια ευρωπαϊκών δημοκρατικών χωρών, οι οποίες έχουν δεσμευτεί να συνεργάζονται για την ειρήνη και την ευημερία. Τα κράτη-μέλη της έχουν θεσπίσει κοινά θεσμικά όργανα στα οποία εκχωρούν ορισμένες εξουσίες τους, ώστε να λαμβάνονται δημοκρατικές αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο για θέματα κοινού ενδιαφέροντος.
- **Ευρωπαϊκές αξίες:** Οι αξίες που διαμόρφωσαν τη φυσιογνωμία της σύγχρονης Ευρώπης και αποτελούν θεμέλιο της ΕΕ.(ανθρωπισμός, ειρήνη, δημοκρατία, ισότητα, ανεκτικότητα)
- **Ευρώπη των πολιτών:** Όραμα της ΕΕ να προασπίσει τα δικαιώματα των πολιτών της και αν θεμελιώσει τη λειτουργία της στην ενεργό συμμετοχή τους στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων που αφορούν στο μέλλον τους.
- **Ρίζες του ευρωπαϊκού πολιτισμού:** Αρχαίος ελληνικός και ρωμαϊκός πολιτισμός, Αναγέννηση και ευρωπαϊκός διαφωτισμός
- **Δημοκρατικό έλλειμμα:** Όρος που χρησιμοποιείται για να τονίσει ότι τα θεσμικά όργανα μιας κοινωνίας ή ενός διακρατικού οργανισμού στερούνται δημοκρατικότητας και ότι φαίνονται απρόσιτα στον πολίτη, εξαιτίας της περίπλοκης λειτουργίας τους.

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΕ

- 25 κράτη μέλη
- 20 ομιλούμενες γλώσσες
- Η μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου (ως προς το ακαθάριστο εθνικό προϊόν)
- Συνορεύει με 20 έθνη
- 000.00 πολίτες
- **Θεσμικά όργανα:**
- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: εκλεγμένο όργανο που αντιπροσωπεύει τους πολίτες της ΕΕ και συμμετέχει στη νομοθετική διαδικασία.
- Συμβούλιο της ΕΕ: Κύριο θεσμικό όργανο, λαμβάνει αποφάσεις
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν) Αποτελείται από 25 μέλη. Ενεργεί με πλήρη πολιτική ανεξαρτησία. Αποστολή της να προασπίζεται τα συμφέροντα της ΕΕ συνολικά και για το σκοπό αυτό δε δέχεται υποδείξεις από καμιά κυβέρνηση κράτους-μέλους.
- Ημέρα της Ευρώπης: 9^η Μαΐου
- Ύμνος της Ευρώπης: Ενάτη Συμφωνία, Λουντβιχ Βαν Μπετόβεν
- Σύνθημα «Ενότητα στην πολυμορφία» (Unity in diversity)

Στόχοι της Ε.Ε.

- **Τερματισμός των διενέξεων** και ειρηνική συνύπαρξη των ευρωπαϊκών κρατών, παγίωση των συνόρων, ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών

- Διαμόρφωση ενός **ενιαίου οικονομικού χώρου**, όπου θα επιτρέπεται η ελεύθερη διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών, βιώσιμη ανάπτυξη και υλική ευημερία για όλους.

Ελεύθερη μετακίνηση των πολιτών, ισχυροποίηση του κράτους πρόνοιας

- Σεβασμός στις επιμέρους **εθνικές ταυτότητες**, επένδυση στην παιδεία και στον πολιτισμό, επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος

Θετικές όψεις Ε.Ε.

- Τα κράτη εξασφαλίζουν **χρηματοδότηση** με τη μορφή κονδυλίων και πακέτων οικονομικής στήριξης, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν για τον εκσυγχρονισμό των δομών του κράτους.
- Ενισχύεται η **αλληλεγγύη** ανάμεσα στα κράτη-μέλη, οικοδομούνται σχέσης φιλίας και εμπιστοσύνης
- Η ένωση εγγυάται την **ασφάλεια**, την ειρήνη και την πολιτική σταθερότητα
- Ακανθώδη προβλήματα της σύγχρονης εποχής αντιμετωπίζονται από τα ευρωπαϊκά συλλογικά θεσμικά όργανα
- Υιοθέτηση κοινής μεταναστευτικής πολιτικής
- **Ενίσχυση της συνεργασίας** μεταξύ των επιστημονικών, ακαδημαϊκών και πολιτιστικών ιδρυμάτων για ανταλλαγή πληροφοριών, εκπαιδευτικών εμπειριών, για την προαγωγή του πνευματικού πολιτισμού.
- **Δυνατότητα συνεργασίας** μεταξύ των νέων για ανταλλαγή απόψεων και ανάληψη κοινής δράσης για την αντιμετώπιση πανευρωπαϊκών προγραμμάτων.
- Οι πολίτες διαμορφώνοντας **κοινή ευρωπαϊκή συνείδηση** διευρύνουν τους πνευματικούς τους ορίζοντες, συμβάλλοντας στη διαιώνιση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας.

Η ευρωπαϊκή πορεία της Ελλάδας

- Η Ε.Ε. για την Ελλάδα αποτελεί χώρο υλοποίησης των εθνικών στόχων. Βασική προτεραιότητα είναι η **αναδιοργάνωση της οικονομίας**, η καταπολέμηση της διαφθοράς και της αναξιοκρατίας, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας, η επένδυση των ευρωπαϊκών πόρων για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Απαιτείται **ισχυρή πολιτική βούληση**, όραμα αλλά και ρεαλιστική αντιμετώπιση των σχέσεων με τους εταίρους μας. Παράλληλα, ευκαταία θα ήταν η υιοθέτηση στάσης ομοψυχίας του πολιτικού κόσμου.
- Επιβάλλεται **επαναπροσδιορισμός των εκπαιδευτικών στόχων**. Το εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να συγκεράσει την εθνική και την ευρωπαϊκή διάσταση της παιδείας.
- **Αυτοεκτίμηση**, απαλλαγή από συμπλέγματα κατωτερότητας και ξеноμανία.

Τι προσφέρει η Ελλάδα στην Ευρώπη

- **Αξιόλογο επιστημονικό δυναμικό** (είναι δυνατή η καλύτερη αξιοποίηση της επιστημονικής μας κοινότητας, εφόσον η έρευνα οργανωθεί αποτελεσματικότερα και χρηματοδοτηθεί επαρκώς)
- Υπάρχουν **δυναμικοί τομείς της ελληνικής οικονομίας** που μπορούν να αναπτυχθούν παρέχοντας αξιοσημείωτα οφέλη για την ευρωπαϊκή οικονομία (ναυτιλία, τουρισμός, αγροτική οικονομία)

- **Ιδιαίτερη γεωπολιτική θέση.** Λειτουργούμε ως μια γέφυρα ανάμεσα στην Ευρώπη και τα Βαλκάνια αφενός και την Ευρώπη και τον Αραβικό κόσμο αφετέρου.
- Η Ελλάδα μπορεί να αποτελέσει το **θεματοφύλακα των αξιών** πάνω στις οποίες οικοδομείται η Ευρώπη (δημοκρατία, ανθρωπισμός, κ.λπ.) και να τις προστατέψει από την αλλοτρίωση που σήμερα υφίστανται.
- Ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός παρουσιάζει **εξαιρετική ποικιλομορφία και δυναμισμό**, αλλά και μεγάλη αυθεντικότητα. Είναι λιγότερο διαβρωμένος από την τυποποίηση και την υποकुλτούρα, κυρίως αμερικανικής προέλευσης. Η προβολή του στην Ευρώπη μπορεί να συμβάλει στην αναβάθμιση του ευρωπαϊκού πολιτισμού γενικά.
- Ο ελληνικός τρόπος ζωής προσδιορίζεται από **αξιοσημείωτες αρετές** (πχ. θερμές ανθρώπινες σχέσεις, φιλοτιμία, επινοητικότητα)

Ο ρόλος της εκπαίδευσης στη διαμόρφωση ευρωπαϊκής συνείδησης

- Εξοικείωση με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, την Ιστορία, τον πολιτισμό και τη σύγχρονη φυσιογνωμία των ευρωπαϊκών λαών
- Ανάδειξη των τρόπων συνεργασίας και αρμονικής συνύπαρξης
- Επικέντρωση στις κοινές πολιτιστικές αξίες της Ευρώπης
- Καλλιέργεια αξιών που ενισχύουν το σεβασμό των ιδιαιτεροτήτων του κάθε λαού
- Ενίσχυση των πρωτοβουλιών για συνεργασία και ανταλλαγή μαθητών, ώστε να διευκολυνθεί ο διάλογος και η ανάληψη κοινής δράσης σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος
- Ενίσχυση της κριτικής ικανότητας των νέων για ουσιαστική ενημέρωση για θέματα που αφορούν την Ε.Ε. (διαμόρφωση μιας νέας γενιάς ενεργών Ευρωπαίων πολιτών)

Προβλήματα Ε.Ε.

- **Αδυναμία ουσιαστικής οικονομικής σύγκλισης** που εκδηλώνεται με την όξυνση των ανισοτήτων ανάμεσα στο φτωχό και υπερχρεωμένο Νότο και στον εύπορο Βορρά (Ευρώπη δύο ταχυτήτων)
- **Υπονόμευση του κοινωνικού χαρακτήρα** της, που συνεπάγεται έλλειψη προστασίας των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
- **Δυσλειτουργική μεταναστευτική πολιτική**
- **Συγκεντρωτισμός** της εξουσίας, που καθιστά επικίνδυνα έμμεση τη δημοκρατία, αφού οι λαοί απομακρύνονται από τα κέντρα λήψης των αποφάσεων.
- **Παραμόρφωση** του πολιτιστικού **προτύπου** της Ευρώπης: ο τεχνοκρατισμός, ο καταναλωτισμός και η εμπορευματοποίηση υποσκελίζουν τον ανθρωπισμό, την ηθική και την παιδεία. Ο ηγεμονισμός της αγγλικής γλώσσας απειλεί τη βιωσιμότητα των άλλων ευρωπαϊκών γλωσσών.
- **Ενίσχυση των ρατσιστικών τάσεων**, έξαρση του ρατσισμού
- **Περιβαλλοντική υποβάθμιση**